

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 3011
Warszawa, 30 stycznia 2023 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33a regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- w sprawie ustanowienia roku 2024 Rokiem Justyny Budzińskiej-Tylickiej.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy panią poseł Marcelinę Zawiszę.

(-) Magdalena Biejat; (-) Włodzimierz Czarzasty; (-) Agnieszka Dziemianowicz-Bąk; (-) Monika Falej; (-) Krzysztof Gawkowski; (-) Daria Gosek-Popiołek; (-) Arkadiusz Iwaniak; (-) Maciej Konieczny; (-) Maciej Kopiec; (-) Katarzyna Kotula; (-) Katarzyna Kretkowska; (-) Paweł Krutul; (-) Anita Kucharska-Dziedzic; (-) Beata Maciejewska; (-) Paulina Matysiak; (-) Wanda Nowicka; (-) Robert Obaz; (-) Karolina Pawliczak; (-) Marek Rutka; (-) Joanna Scheuring-Wielgus; (-) Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska; (-) Wiesław Szczepański; (-) Jan Szopiński; (-) Krzysztof Śmiszek; (-) Tomasz Trela; (-) Katarzyna Ueberhan; (-) Adrian Zandberg; (-) Marcelina Zawisza.

Uchwała
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

z dnia ... 2023

w sprawie ustanowienia roku 2024 Rokiem Justyny Budzińskiej-Tylickiej

7 stycznia 2023 r. przypadała 30. rocznica wprowadzenia w Polsce zakazu aborcji. Przy okazji tej rocznicy Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przypomina postać Justyny Budzińskiej-Tylickiej, lekarki, feministki i aktywistki walczącej o prawa kobiet.

Justyna Budzińska-Tylicka była jedną z pierwszych Polek, która uzyskała dyplom lekarski. Studia ukończyła w 1899 we Francji – uczelnie na ziemiach polskich nie przyjmowały wówczas kobiet. Zdaniem konserwatystów kobiety nie powinny studiować medycyny ze względu na "brak sił fizycznych i umysłowych". Budzińska-Tylicka była jedną z pierwszych, która w praktyce obalała podobne uprzedzenia i absurdy. Praktykę lekarską rozpoczęła również we Francji, ale na wieść o wybuchu rewolucji 1905 roku zdecydowała się na powrót do kraju.

Prowadziła w Warszawie własną praktykę lekarską, była członkinią Towarzystwa Medycyny Społecznej, była też współzałożycielką Zrzeszenia Lekarek Polskich. W 1931 r. wraz z Tadeuszem Boyem-Żeleńskim i Ireną Krzywicką założyła Poradnię Świadomego Macierzyństwa. Walczyła o możliwość przerywania ciąży, mając na szczególnym względzie kobiety ubogie, których nie stać było na zabieg.

W listopadzie 1918 była członkinią słynnej delegacji, która podczas spotkania z Józefem Piłsudskim domagała się przyznania praw wyborczych kobietom. Naciski działaczek kobiecych okazały się skuteczne. Dekret przyznający prawa wyborcze kobietom Piłsudski podpisał 28 listopada 1918.

Justyna Budzińska-Tylicka była postacią wybitną. Lekarką, polityczką i aktywistką, która wielokrotnie przełamywała stereotypy i przesuwiała granice. Z równym zapałem

walczyła o prawa kobiet na ogólnokrajowych i międzynarodowych zjazdach i konferencjach, jak i o higienę i prawo kobiety do wyboru w dzielnicach nędzy.

W uznaniu jej zasług dla walki o prawa wszystkich kobiet oraz 30 lat po odebraniu Polkom prawa do decydowania o własnym ciele, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia rok 2024 rokiem Justyny Budzińskiej-Tylickiej.